

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3568

Vragen van het lid **Van Haga** (Groep Van Haga) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *aanhoudende diefstal, intimidatie en agressie veroorzaakt door asielzoekers* (ingezonden 24 juni 2022).

Antwoord van Staatssecretaris **Van der Burg** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 15 juli 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Woede om asieloverlast, ze fluiten mijn dochter van 14 na»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is de status van uw belofte op eerdere Kamervragen waarbij u heeft gesteld dat het uitgangspunt van het openbare-ordebeleid is dat vreemdelingen die misdrijven plegen niet in aanmerking komen voor verblijf in Nederland?² Hoeveel mensen zijn op basis van een misdrijf vanaf 1 januari teruggestuurd naar het land van herkomst? Kunt u hier gedetailleerd antwoord op geven?

Antwoord 2

Zoals aangegeven in reactie op eerdere Kamervragen en u ook in uw vraag aangeeft, is uitgangspunt van het openbare-ordebeleid dat vreemdelingen die misdrijven plegen niet in aanmerking komen voor een verblijf in Nederland.³ Dit is geen belofte, maar staand beleid dat wordt uitgevoerd. De IND kan de vluchtelingenstatus of een subsidiaire beschermingsstatus alleen weigeren of intrekken op grond van openbare orde indien de vreemdeling (onherroepelijk) is veroordeeld voor een (bijzonder) ernstig misdrijf. Hiervoor moet voldaan zijn aan een aantal voorwaarden, waarvoor ik u verwijs naar de antwoorden op eerder genoemde Kamervragen.⁴

¹ Telegraaf, 23 juni 2022, «Woede om asiel-overlast: «Ze fluiten mijn dochter van 14 na»», Woede om asiel-overlast: «Ze fluiten mijn dochter van 14 na» | Video | Telegraaf.nl

² Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2784

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2784 en 3236.

⁴ Zie voetnoot 3.

De Staat van Migratie, die uw Kamer op 7 juli jl. is toegezonden, laat het aantal verblijfsvergunningen asiel zien dat is ingetrokken en het aantal asielaanvragen dat is afgewezen op grond van de openbare orde. Dit kunnen zowel eerste als opvolgende asielaanvragen zijn.⁵

De IND bepaalt of om redenen van openbare orde een verblijfsvergunning kan worden geweigerd of ingetrokken. In 2021 zijn op grond van openbare orde 20 verblijfsvergunningen asiel ingetrokken en 20 asielaanvragen afgewezen. In 2020 ging het om 40 intrekkingen en 30 afwijzingen. In 2019 ging het om 30 intrekkingen en 30 afwijzingen.⁶

Als een vreemdeling in aanraking komt met de strafrechtketen (als verdachte/pleger van een misdrijf) wordt zijn dossier overgedragen aan de DT&V. De DT&V houdt bij hoeveel vreemdelingen in de strafrechtketen aantoonbaar vertrokken zijn uit Nederland. In 2021 zijn er ca. 740 VRIS-ers aantoonbaar vertrokken uit Nederland. In 2022 t/m mei waren dit er ca. 270. Deze cijfers worden ook maandelijks openbaar gemaakt in de Kerncijfers Asiel en Migratie.

Vraag 3 en 4

Wat vindt u van het feit dat bewoners stellen dat de asieloverlast alsmat erger wordt? Kunt u in uw beantwoording concreet ingaan op de vraag hoe u deze mensen gaat helpen?

Heeft u de bereidheid om bewoners en ondernemers financieel te compenseren voor de kosten die zij maken om zichzelf tegen geboefte te beveiligen? Kunt u hier gedetailleerd antwoord op geven?

Antwoord 3 en 4

Dat overlast van asielzoekers ook impact heeft op bewoners in de gemeente Westerwolde, is mij bekend en neem ik uiterst serieus. De migratieketen staat onder grote druk en alle inspanningen van betrokken partijen zijn erop gericht om de huidige situatie in de asielopvang te verbeteren om zo ook verdere overlast in Ter Apel te voorkomen.

Met inzet van beveiligers en politie proberen we overlast als asociaal gedrag op straat en winkeldiefstal te voorkomen om zo het woonklimaat voor bewoners en de werkomstandigheden voor ondernemers te verbeteren. Naast de preventieve aanpak wordt ook ingezet op een breed palet aan vreemdelingenrechtelijke, strafrechtelijke en bestuursrechtelijke maatregelen in de aanpak van overlast.

Voor het treffen van passende maatregelen kan de gemeente Westerwolde opnieuw een beroep doen op de specifieke uitkering ten behoeve van de lokale aanpak van overlastgevende asielzoekers (SPUK) waarmee een maximale bijdrage van € 150.000,- kan worden aangevraagd.

Om ondernemers verder tegemoet te komen, zijn in overleg met de gemeente Westerwolde de beschikbare middelen voor de SODA-regeling aangevuld en opgehoogd tot een bedrag van € 25.000,-, zodat de regeling verder doorgang kan vinden.

Voorts ben ik momenteel de mogelijkheden en haalbaarheid van een aparte opvang aan het onderzoeken voor vreemdelingen met een kansarme aanvraag. In deze opvanglocatie geldt een sober regime en het vereiste dat de bewoners op locatie beschikbaar dienen te zijn voor het snel kunnen doorlopen van de procedure. De verwachting is dat een dergelijke locatie zal bijdragen aan het verminderen van de overlast aangezien vreemdelingen met een kansarme asielaanvraag relatief vaak betrokken zijn bij een incident of misdrijf.⁷

⁵ De Staat van Migratie 2022, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/07/07/tk-bijlage-de-staat-van-migratie-2022>

⁶ Dit is het totaal aantal zaken waar de asielaanvraag is afgewezen dan wel de asielvergunning is ingetrokken op grond van de openbare orde. Tegen de afwijzing van een asielaanvraag dan wel intrekking van een asielvergunning kunnen rechtsmiddelen worden aangewend. De mogelijkheid bestaat dat naar aanleiding van een beroepsprocedure het besluit tot afwijzen van de asielaanvraag of intrekken van de asielvergunning geen standhoudt.

⁷ Kamerbrief over aanvullende maatregelen ter voorkoming en aanpak van overlast en criminaliteit door asielzoekers, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/29/tk-aanvullende-maatregelen-ter-voorkoming-en-aanpak-van-overlast-en-criminaliteit-door-asielzoekers>

Vraag 5

Wanneer is het voor u een keer genoeg voor wat betreft het opvangen van asielzoekers? Op welk momentum sluit u de grenzen? Kunt u hier gedetailleerd antwoord op geven?

Antwoord 5

Iedereen heeft recht op een eerlijke asielprocedure. Tijdens de asielprocedure hebben asielzoekers recht op opvang en begeleiding, dit gebeurt grotendeels in asielzoekerscentra. Vanzelfsprekend is elke vorm van overlast en criminaliteit onacceptabel en zet ik samen met onder meer partijen uit de migratieketen, de politie, het Openbaar Ministerie en gemeenten in op het voorkomen van overlastgevend gedrag en een harde aanpak. Zoals u bekend is het kabinet van mening dat het categorisch sluiten van de Nederlandse grenzen geen realistische, laat staan een structureel wenselijke oplossing is voor het complexe migratievraagstuk.